

Orosz állami befolyás a magyar online hírportálokra 2010-2017

Tóth István János & Nyíró Zsanna

*: istvanjanos.toth@crcb.eu

A kutatást magyar állampolgárok pénzügyi támogatása és önkéntes munkája tette lehetővé

Mensa, Budapest, 2018. május 8.

”Of course, it’s not accepted, but the factual point is that all the terrorists are basically migrants”

[Viktor Orbán’s statement in the Politico: <https://bitly.com/>]

CRCB

- 2013-tól
- adatbázis építés & adatelemzés
- Legutóbbi kutatási témák
 - Közbeszerzések & korrupció
 - Törvényhozás minősége
 - Állami hirdetési kiadások torzítottsága
 - Önkormányzatok adatközlési gyakorlata
 - 90 ország közbeszerzési hatóságának adatközlési gyakorlata
- Támogatók / megrendelők: EU FP7, EU Bizottság, OSF, magyar állampolgárok, ngo-k; önkéntes segítők
- Interdiszciplináris csapat

A kutatásról

Kilenc portál:

mno.hu, index.hu,

888.hu, magyaridok.hu, pestisracok.hu, lokal.hu,

hidfo.ru

mindenegyben.com és origo.hu

Idő: 2010.01[2015.09] – 2017.12

Korpusz: egymillió cikk, 278 millió szó

Kérdések

- Van-e orosz állami befolyásra utaló jel a magyar online hírportálok tartalmában / tematikájában / nyelvhasználatában?
- Van-e párhuzamosság a magyar portálok és az orosz állami propaganda portál között?

Kérdések

- Hat téma:
 - Az orosz kormány számára negatív / szenzitív témák megjelenése
 - Menekült vagy migráns
 - Ha migráns, akkor terror
 - Ha migráns, akkor erőszak
 - Nyelvi távolság
 - Orosz Propaganda Vektor

Módszer

- Kvantitatív és kvalitatív tartalomelemzés
- Disztributív szemantika
- Ügyészési nyelvészet
- Politikatörténet
- Klasszikus tart. el. módszer & Big Data
 - amerikai és brit katonai alkalmazások, II. vh.
(hatékony fegyver-e a radar;
Goebbels és az olaszok,
mikor lesz V2?)

Módszer

- szavak => kategóriák => kategóriák közötti kapcsolatok

- Portálok közötti különbségek vizsgálata
 - A publikáció ideje és a cikhosszúság hatásainak kiszűrése (logit modellek)

Módszer

- Kategóriák

- *NEGATIV* = { “dopping” & OROSZ | “panama” & OROSZ | “nyemcov” | “malaj” | “montenegro” & “puccs” | “navalnij” | “politovszkaja” | “berezovszkij” }
- *OROSZ* = { “putyin” | “orosz” | “orszorszag” }
- *MENEKULT* = { “menekult” | “migrans” | “bevandorlo” | “oltalomkero” }
- *TERROR* = { “terror” | “terrorista” }
- *EROSZAK* = { “eroszakoskodik” | “molesztal” | “zaklat” | “megfogdos” | “fogdos” | “eroszakol” | “megeroszakol” | “nemi” & “eroszak” | “szexualis” & “eroszak” }

Módszer

- Modellek

- $Pr (C_NEG=1) = f (S, T, \ln W)$

- $Pr [(migráns=1), \text{ ha } MENEKULT=1] = f (S, T, \ln W)$

- $Pr [(TERROR = 1), \text{ ha "migrans" } = 1] = f (S, T, \ln W)$

- $Pr [(EROSZAK = 1), \text{ ha "migrans" } = 1] = f (S, T, \ln W)$

Módszer

- Migráns vagy menekült?

A megnevezés, a szóhasználat önmagában fontos lépést jelent és rávilágít a beszélő intencióira, logikai lépéseire, illetve segít megérteni és előrejelezni jövőbeni viselkedését is. Nem mindegy, hogy a menekülőket “menekülteknek” vagy “migránsoknak” hívjuk. Míg az első szónak van olyan értelme, ami végső soron pozitív tartalommal kapcsolódik össze:

(menekül → segítségre szorul → segíteni kell neki),

a másodiknak ilyen értelme nincs.

Módszer

- A dehumanizálás lépései

Ahhoz, hogy bármilyen negatív címkével (negatív tartalmat hordozó szóval) kapcsolják össze a bevándorlókat, előbb meg kell szabadulni az érzelmileg pozitív töltéssel bíró megnevezéstől. Így lesz a “menekült”-ből először “migráns” aztán már lehet

“migránsterror”

“migránsérőszak”

“migránsbűnözés”

“menekült / bevándorló” → ”migráns” → “migráns” & (negatív címke)

Módszer

- A dehumanizálás módszerei

Implikációk és azonosságok hangsúlyozására épül, például:

“migráns / zsidó / cigány”

→ bűnöző / erőszakos

“migráns”

→ terror / terrorista

illetve

“terrorista”

= migráns (Orbán)

“migráns / zsidó / cigány”

→ koszos / bűdös / hazug

“migráns / zsidó / cigány”

→ állat (fertőzés / fertőző betegség)

Módszer

- Hagyományos propaganda és dehumanizálás

determinisztikus és
explicit (direkt) és

kauzális állításokat fogalmaz meg (“az X-ek okai a ...”)

Képviselői soha nem terjesztenek az egyébként súlykolt állításaikkal nem összeillő állításokat, például soha nem mondják azt, hogy a *“migránsok békés emberek”*, vagy azt, hogy *“a zsidók hazafiak”*, vagy azt, hogy a *“cigányok törvénytisztelők”* stb. Továbbá, nem titkolják, hogy itt voltaképpen propagandáról, nyílt propagandáról van szó (Arendt, 1973 [1951]; Chapoutot, 2013).

Módszer

- Modern propaganda és dehumanizálás

inkább implikációkat illetve gyenge implikációkat alkalmaz

(implikáció: „*ha A, akkor B*”; illetve
gyenge implikáció: „*ha A, akkor inkább B*”)

“*ha migráns, akkor bűnöző / koszos / fertőzés*”, illetve
“*ha migráns akkor többnyire/inkább bűnöző / koszos / fertőzés*”

Módszer

- Modern propaganda és dehumanizálás

tudatosan inkonzisztens: gyakran kever két egymásnak ellentmondó állítást: pl. 100 alkalommal fogalmaz meg állításokat, és ezek 30%-a arra vonatkozik, hogy migránsok nem erőszakosak és aztán 70%-ban azt, hogy “a migránsok erőszakosak”

sugalmaz:, expliciten semmilyen módon nem kapcsolja egybe pl. a “terror” és “migráns” szavakat. De egymással párhuzamosan említi őket egy gondolatmenet során. Vagy csak gyakran szerepelteti egy szövegen belül együtt a kettőt.

Például egy bekezdés elején azt írja, hogy “tavaly 100.000 fővel több migráns jött Európába” majd a bekezdés végén már a terrorizmusról ír úgy, hogy a migránsokat meg sem említi: “A hivatalos statisztikák szerint tavaly nőtt a terrortámadások száma Európában”.

Az orosz állami propaganda célja

- EU/ USA intézményeinek gyengítése
- Az intézményekbe vetett állampolgári bizalom gyengítése
- Olyan politikai erők támogatása, amelyek aztán gyengíteni fogják az intézményeket
- Olyan diskurzus támogatása, amelyek csökkentik az intézményekbe vetett bizalmat

Az orosz állami propaganda jellemzői

- Nem determinisztikus hanem sztochasztikus folyamatokra épít
- Gyors, flexibilis (minden országban más és más diskurzusra épít)
- Nem explicit, hanem implicit
 - nem kauzális állításokat használ („a migránsok miatt van terrorizmus”)
 - gyenge implikációkra épít („ha migránsok száma nő, akkor nagy valószínűséggel nőni fog a terrorcselekmények száma”)
- Sok forrást használ egyszerre (nemcsak egy újságot, hanem többet)
- Sok egymástól független csatornát használ (twitter, fb, tv, online média, rádió)

Az orosz állami propaganda jellemzői

- Tudatosan redundáns, repetitív
- Nem köti a valóság, a valóságnak nincs köze az üzenet tartalmához, *fake news* orientált
- Nem frontális, hanem épít a megcélzottak spontán aktivitására
- Horizontális: sok-sok, egymástól független üzenetre épít
- Messzemenően használja a modern tudomány eredményeit

intézményi közgazdaságtan (D. North; Acemoglu-Robinson)

információ elmélet (C. Shannon)

kollektív tévhitek (D. Kahneman)

viselkedési közgazdaságtan, nudge theory (R. Thaler)

(Lásd: Paul & Matthews, 2016; Alto Data Analytics, 2018)

Orosz állami propaganda – az olasz példa

Forrás: Alto Data Analytics. 2018. *The construction of anti-immigration electoral messages in Italy. The role of foreign media in the anti-immigration debate one year before the 2018 election.* [alto.analytics.com. http://bit.ly/2FSD2Wg](http://bit.ly/2FSD2Wg)

THE CONVERSATION ABOUT IMMIGRATION IN ITALY ON SOCIAL NETWORKS

Analysis of 1,055,774 comments generated by 98,191 users between February 1 and July 31, 2017.

 85.2% of the users in the conversation come from **Twitter**

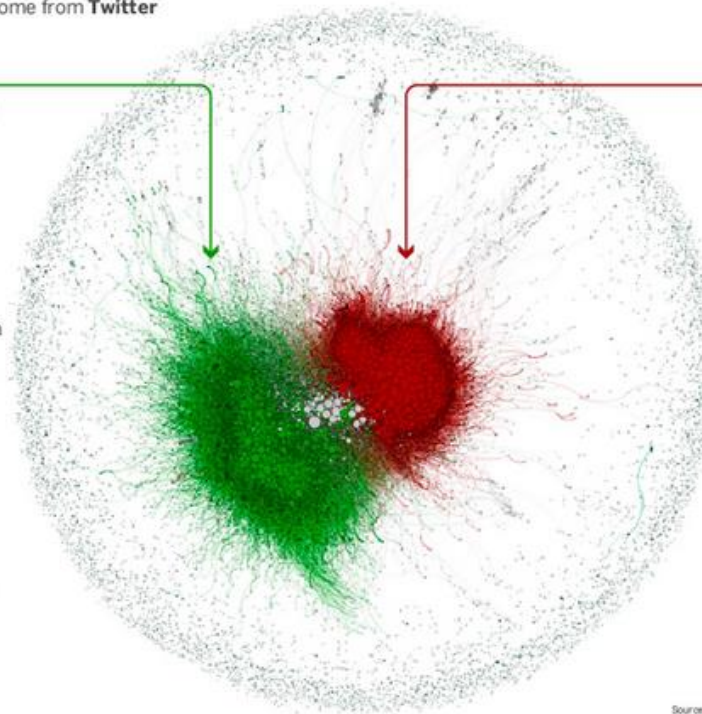
PRO-IMMIGRATION COMMUNITIES

42,495 users
(53% of the total)

219,187 tweets
(27% of the total)

The narratives are based on local media outlets such as *Redatorre Social, Open Migration, Familia Cristiana, Radio Vaticana and Rai.*

Foreign media outlets related to this community include *The Guardian, Euronews and VICE.*

● NEUTRAL COMMUNITIES

● ANTI-IMMIGRATION COMMUNITIES

25,325 users
(32% of the total)

562,168 tweets
(68% of the total)

Sputnik Italia is the **second most influential international media outlet** in the debate.

90.4% of the content distributed by ***Sputnik Italia* and *Russia Today*** comes from anti-immigration communities.

Source: Alto Data Analytics and in-house. EL PAÍS

DAVID ALANDETE | DANIEL VERDÚ

Milan / Rome • 1 MAR 2018 • 18:21 CET

2018. 05. 12.

Portálok

	név	Politikai orientáció	Tényleges felhasználók száma (RU)	Oldalletöltések száma, millió
			2018. március 1.	2018. március 7.
1	888.hu	Kormánypárti	n.a.	n.a.
2	hidfo.ru	Orosz propaganda portál	n.a.	n.a.
3	index.hu	Kormánytól független, mérséklet baloldali, liberális	633.539	6,0
4	lokal.hu	Kormánypárti, jobboldali	n.a.	n.a.
5	magyaridok.hu	Kormánypárti, mérsékelt jobboldali	n.a.	n.a.
6	mindenegyben.com	?	188.086	0,3
7	mno.hu	Konzervatív, 2015 februárja után nem kormánypárti	78.769	0,2
8	origo.hu	Mérsékelt liberális, egyre inkább kormányközeli 2015 nyarat követően	662.489	5,5
9	pestisracok.hu	Kormánypárti, radikális jobboldali	n.a.	
	Oldalletöltések száma összesen			12,0

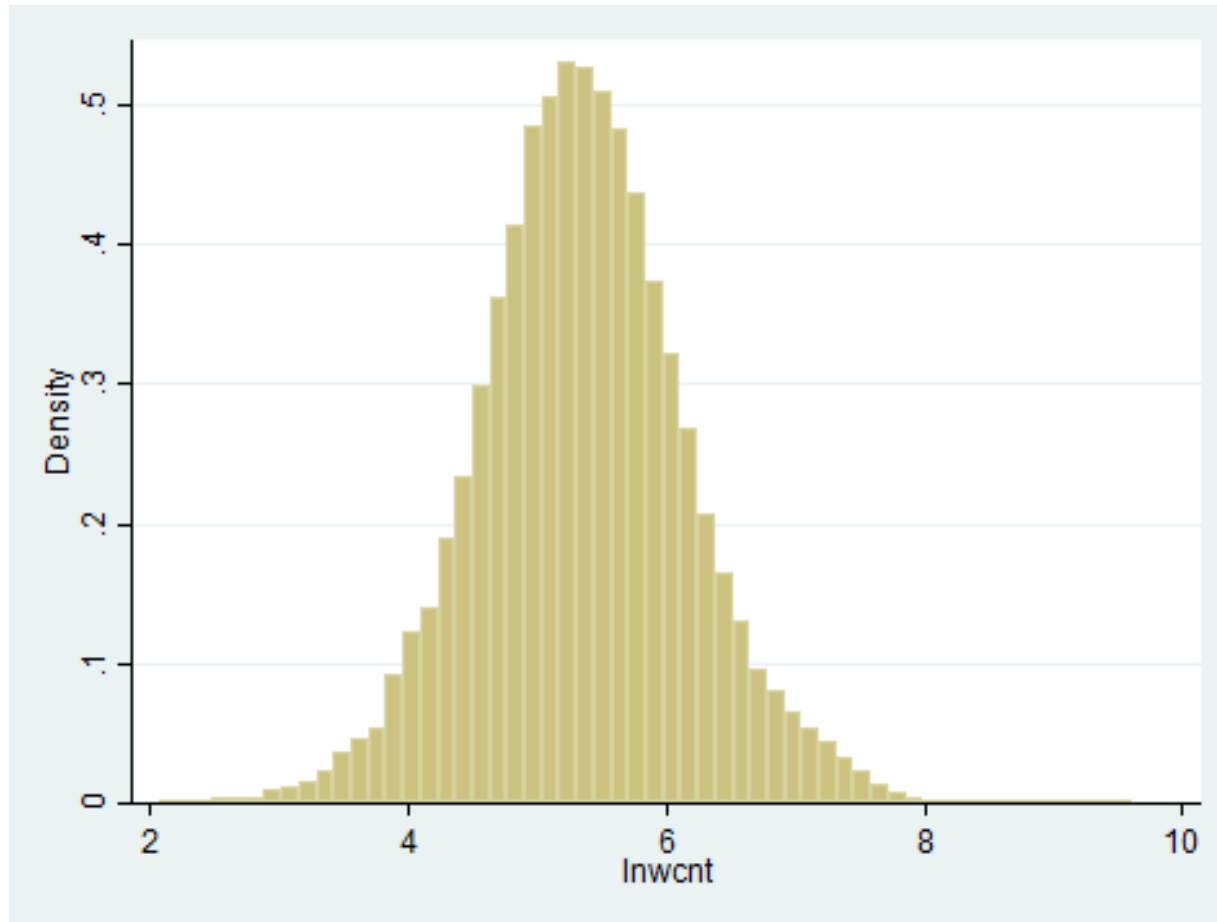
Portálok

2017.12.01 - 2017.12.31					
	Posztok	Interakciók*	FB kommentek száma	Interakciók átlagos száma	FB kommentek átlagos száma
magyaridok.hu	37428	2017773	410231	53,9	11,0
pestisracok.hu	11719	3070107	889389	262,0	75,9
888.hu	14508	4428681	727442	305,3	50,1
hidfo.ru	1156	139193	30872	120,4	26,7
lokal.hu	14093	41459	5767	2,9	0,4
mindenegyben.com	18014	4612027	234666	256,0	13,0
index.hu	48748	13933378	1693658	285,8	34,7
origo.hu	55853	5455781	583473	97,7	10,4
hvg.hu	42235	10647347	1522303	252,1	36,0
24.hu	56791	11967774	1838625	210,7	32,4
444.hu	21473	11730985	1562746	546,3	72,8
blikk.hu	52859	8625455	964258	163,2	18,2

Alapstatisztikák

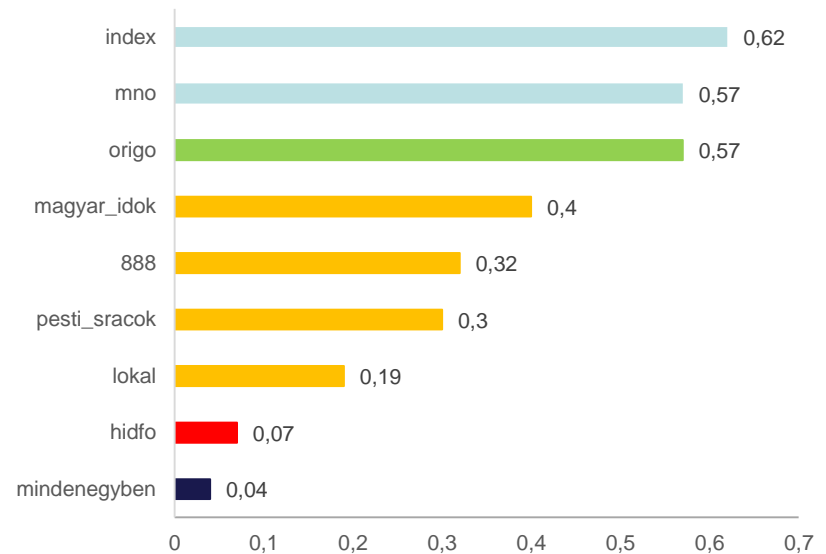
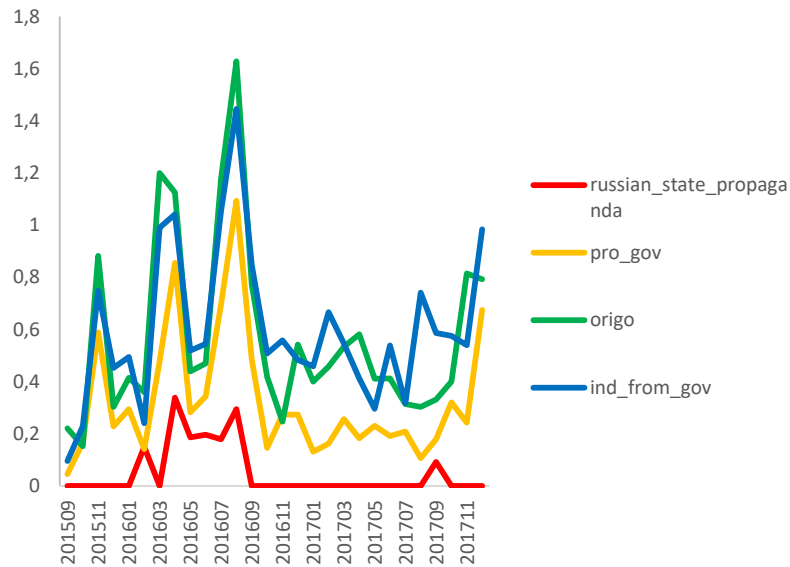
	A cikkekben lévő szavak				
st	átlag	p50	sd	összeg	N
hidfo	264.1151	218	177.9391	839886	3180
mindenegyben	211.4791	139	282.8601	5056888	23912
888	249.4387	192	222.6724	7300573	29268
magyaridok	296.1227	244	238.7270	3.31E+07	111783
lokal	211.6199	171	163.3981	9965816	47093
pestisracok	320.2814	241	283.6359	9628941	30064
origo	313.6711	191	373.8999	8.26E+07	263314
index	255.4776	163	318.8546	9.52E+07	372460
mno	344.4667	250	315.3096	3.40E+07	98632
Total	283.3689	190	318.4554	2.78E+08	979706

Alapstatisztikák

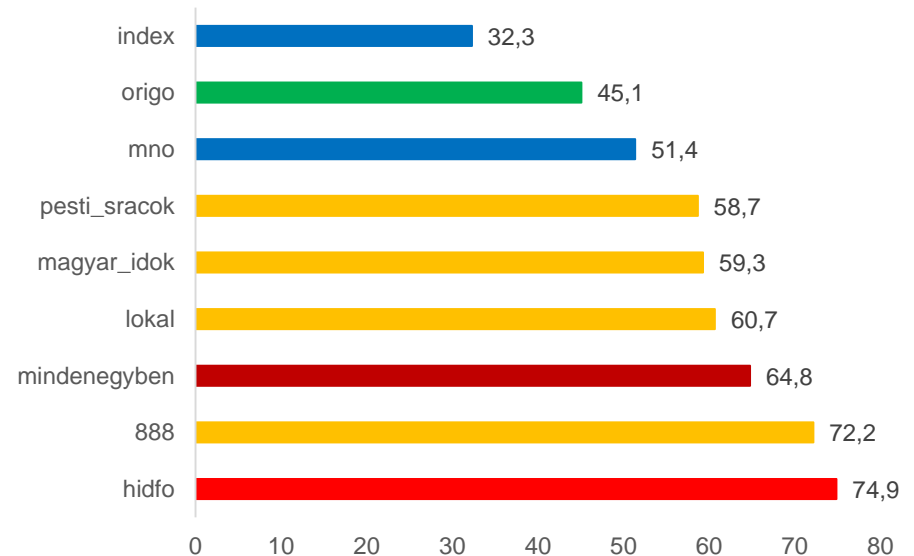
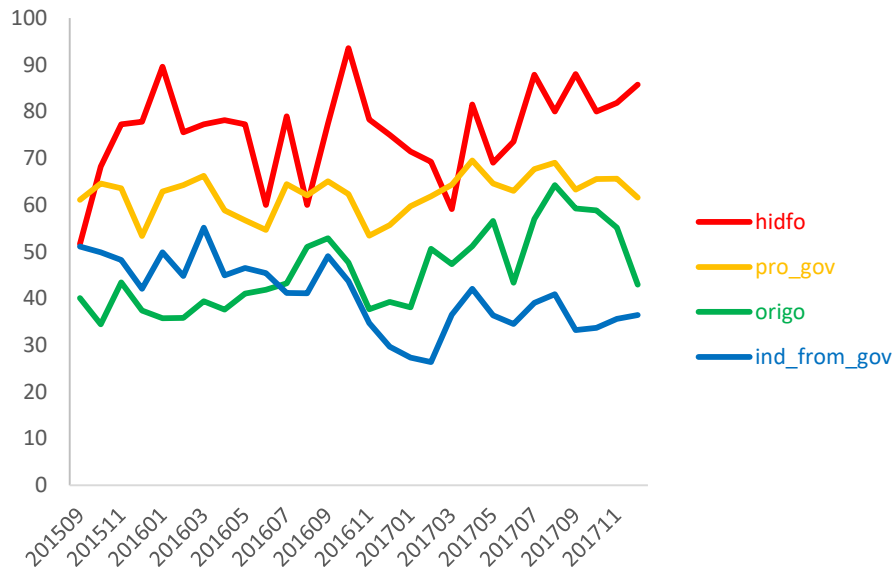
Negatív és szenzitív témák

NEGATIV = { “dopping” & OROSZ | “panama” & OROSZ | “nyemcov” | “malaj” | “montenegro” & “puccs” | “navalnij” | “politovszkaja” | “berezovszkij” }

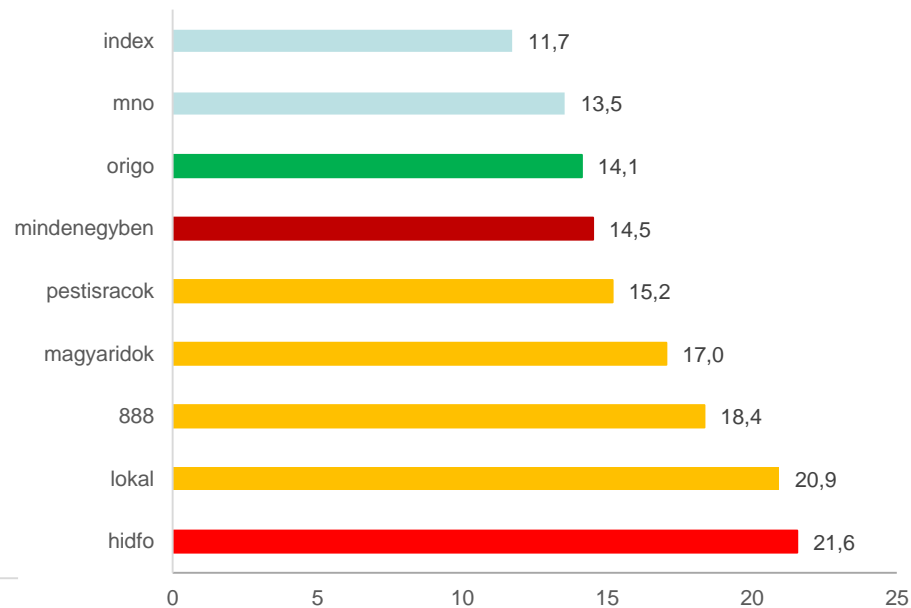
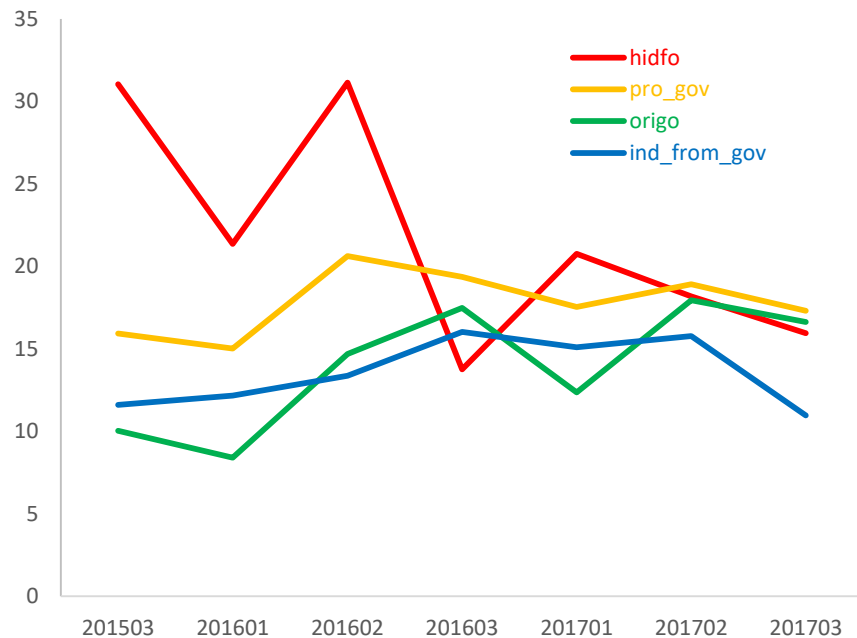
Menekült vagy migráns

A dehumanizáció lépései: menekült => migráns => migráns + negatív attributum

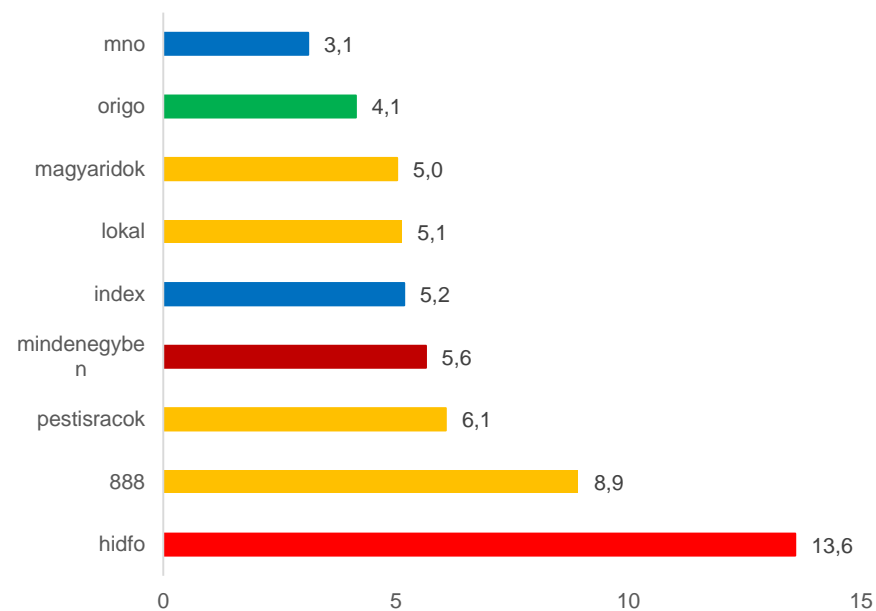
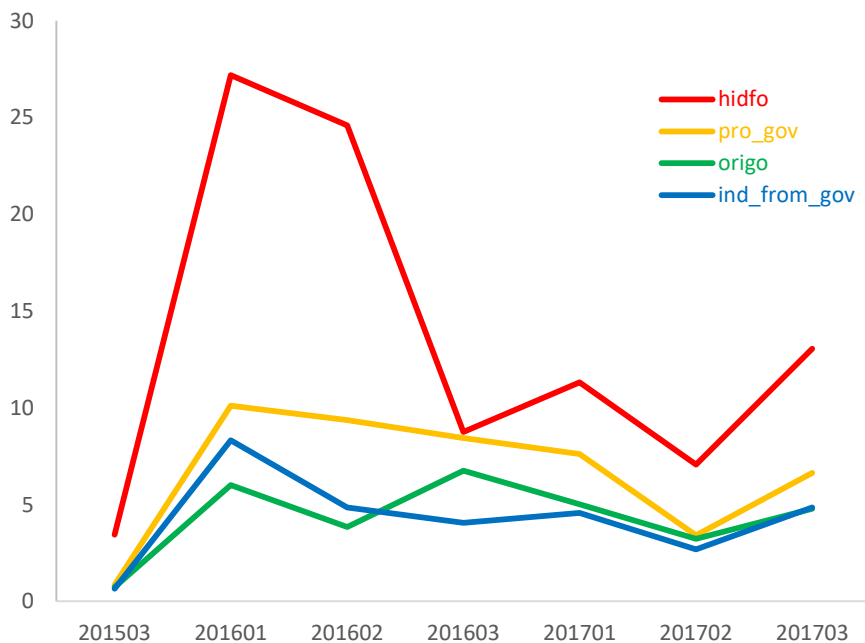
Migráns és terror

„Ha migráns, akkor terror”; $pr(TERROR, if\ migrant=1)$

Migráns és erőszak

„Ha migráns, akkor erőszak”; $pr(VIOLENCE, if\ migrant=1)$

Putyin és a mindenegyben.com

Nyakunkon egy újabb háború!

Vlagyimir Putyin: a migránsok nem a háború elől menekülnek, Ők maguk a háború!

Megindult Putyin hatalmas hadserege!? Pusztító tüzérségi tűzről számolnak be a kelet-ukrán frontról.

Putyin már felkészült a háborúra! Elhangzott a csatakiáltása! Ettől téged is kiráz a hideg!

Így néz ki Putyin verhetetlen csodafegyvere! Legyőzhetetlenné vált!

Mindenkit érintő figyelmeztetés! Ha ez megvalósul, azonnal kitör a harmadik világháború!

Közelít a 3. világháború! Putyin 40 millió embert evakuált!

Georg Spöttle - Biztonságpolitikai szakértő: Ha ezek a fiatal kisportolt férfiak egyszer fegyvert fognak ellenünk, akkor Isten irgalmazzon Európának!

Putyin: Segítek a fegyveres katonáimmal megvédeni Schengent!

Bármikor indulhat az orosz szárazföldi támadás. A legmagasabb harckészültségi fokozatot rendelték el Moszkvában.

Becslések

	NEGATIV=1
	koef.
mindenegyben	-0,4872
888	1,5019*
magyaridok	1,6289*
lokal	1,1123
pesti_sracok	1,3429
origo	2,0526**
index	2,0873**
mno	1,9623**
referencia: hidfo.ru	-
Harmadévek (QDRM)	Y
Szavak számának logaritmusa (LNWCNT)	Y
N	475.617

Becslések

	mig_d=1, amikor MENEKULT = 1
	koeff.
mindenegyben	-0,4661**
888	-1,1284
magyaridok	-0,7095**
lokal	-0,6599**
pesti_sracok	-0,7287**
origo	-1,2825**
index	-1,8192**
mno	1,0242**
referencia: hidfo.ru	-
Harmadévek (QDRM)	Y
Szavak számának logaritmus (LNWCNT)	Y
N	52.143

Becslések

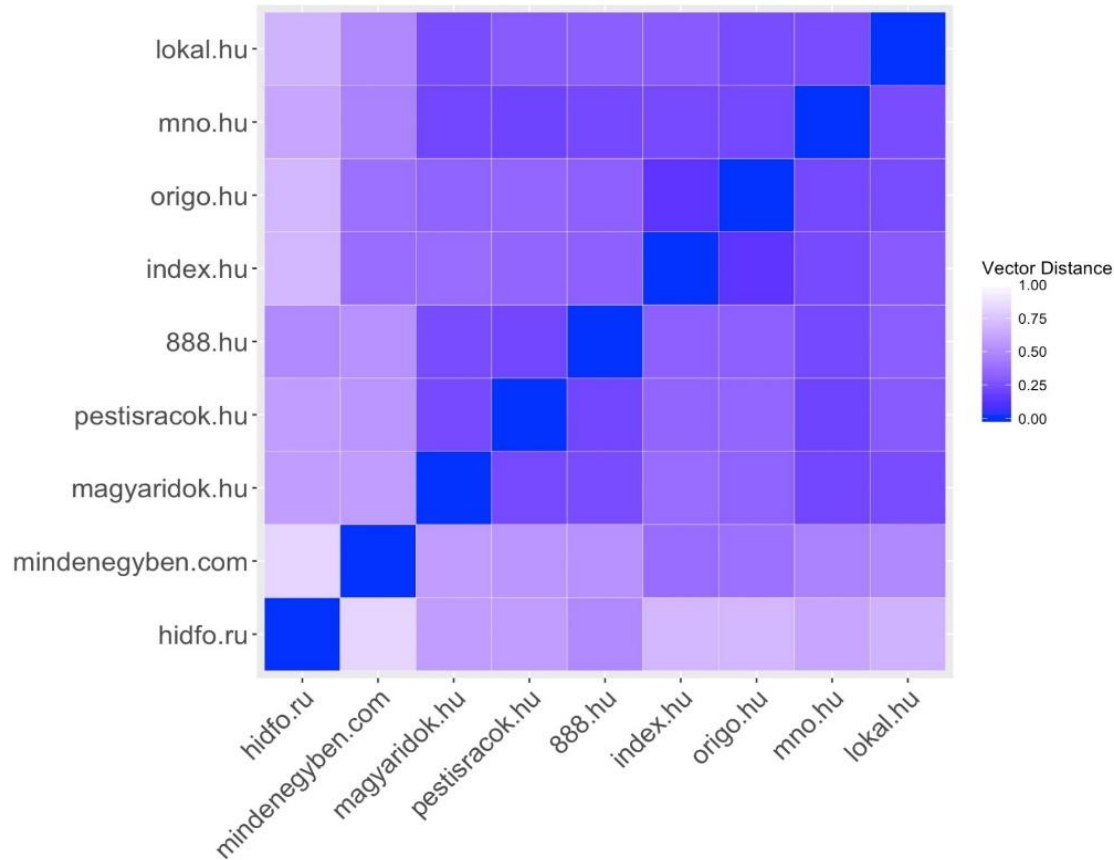
	TERROR=1, amikor mig_d=1
	koeff.
mindenegyben	-0,3550
888	-0,0570
magyaridok	-0,3093**
lokal	0,0049
pesti_sracok	-0,4583**
origo	-0,4196**
index	-0,8539**
mno	-0,6700**
refrencia: hidfo.ru	-
Harmadévek (QDRM)	Y
Szavak számának logaritmus (LNWCNT)	Y
N	28.813

Becslések

	EROSZAK=1, amikor mig_d=1
	koeff.
mindenegyben	-0,6317**
888	-0,5519**
magyaridok	-1,1208**
lokal	-1,2782**
pesti_sracok	-0,9757**
origo	-1,2953**
index	-1,1675**
mno	-1,3506**
refrencia: hidfo.ru	-
Harmadévek (QDRM)	Y
Szavak számának logaritmususa (LNWCNT)	Y
N	28.813

Hasonlóság – disztributív szemantika

Összes használt szó által meghatározott vektorok távolsága

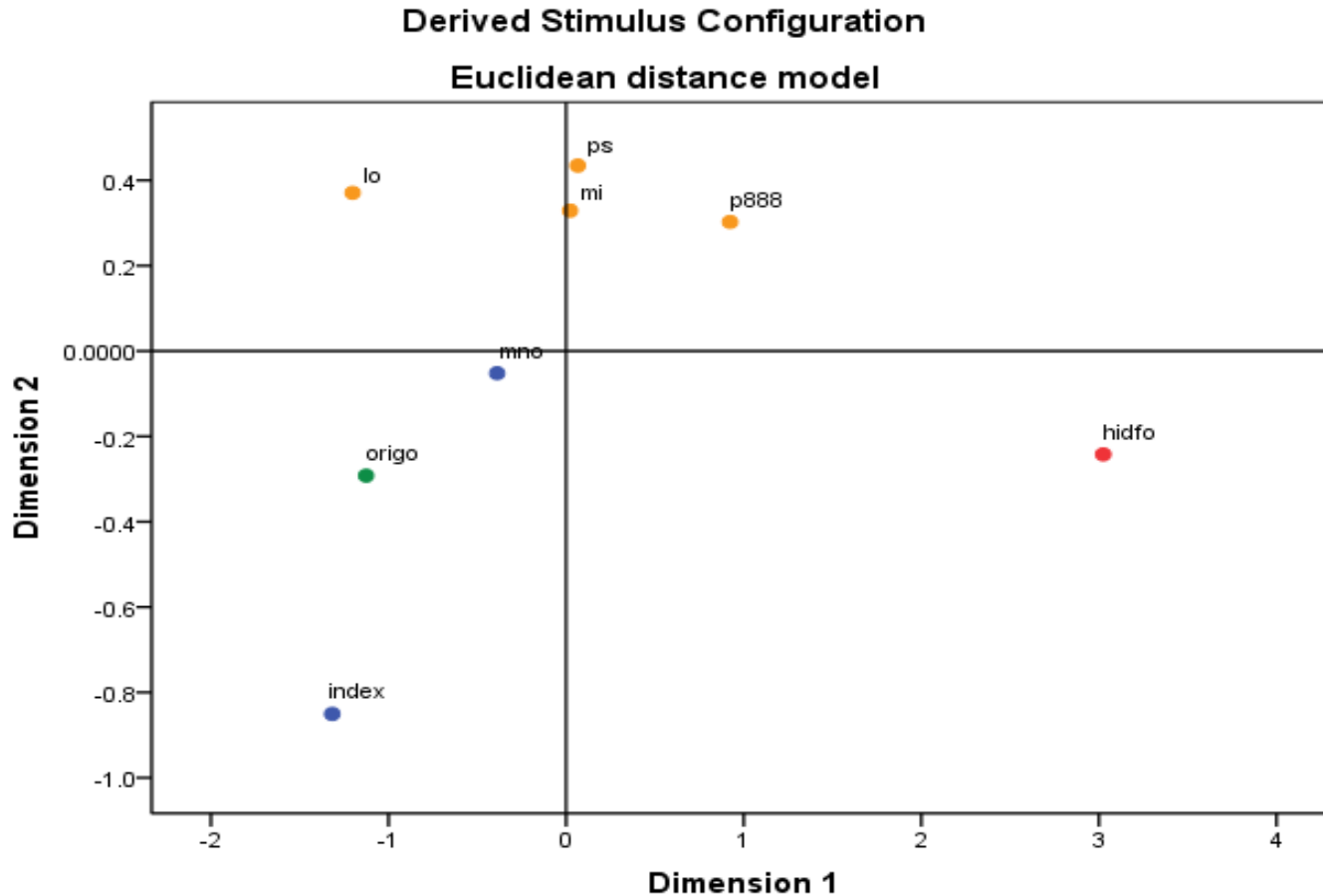

RPV

	kategóriák / szavak	hidfo	Me	888	mi	lokal	ps	origo	index	mno
1	ttkssz_d	8,3	0,1	2,5	1,6	0,6	3,2	0,7	1,2	1,5
2	A_SOROS	0,3	0,0	0,4	0,3	0,5	0,4	0,1	0,1	0,1
3	orban_d	5,1	0,9	8,5	6,0	4,9	14,2	2,6	5,3	8,7
4	krrpc_d	2,6	0,1	2,1	2,4	1,6	4,1	1,3	1,9	3,4
5	nato_d	17,6	0,2	2,7	2,2	0,8	2,0	0,7	0,9	1,8
6	POLIT1	17,3	0,6	16,5	7,0	3,2	8,8	2,9	4,8	7,0
7	OROSZ	29,9	3,1	12,0	10,7	5,3	9,6	8,1	11,7	11,3
8	USA	31,9	2,0	19,6	11,7	6,6	11,4	9,4	13,3	12,5
9	MAGYAR	45,0	17,2	50,5	65,8	45,3	65,4	46,3	44,9	63,3
10	soros_d	6,1	0,2	5,5	3,1	3,3	6,3	1,0	1,3	2,0
11	KATONAI	50,0	6,8	34,3	26,7	16,8	30,6	20,9	21,5	26,8
12	EU	61,0	4,9	38,2	39,6	20,9	37,8	24,5	22,6	31,7
13	NEMET	35,8	2,6	21,7	16,9	9,6	16,9	12,7	13,0	15,6
14	mig_d if c_ref=1	74,9	64,8	72,2	59,3	60,7	58,7	45,1	32,3	51,4
15	NEGATIV	0,07	0,04	0,32	0,40	0,19	0,30	0,57	0,62	0,57
16	c_ter if mig_d=1	22,8	17,3	20,8	19,8	23,6	18,1	18,0	17,3	18,2
17	c_viol2 if mig_d=1	15,3	7,8	9,4	5,8	5,0	6,7	4,6	6,6	4,9
18	IZRAEL	3,4	0,4	5,5	3,1	1,8	3,4	2,3	2,4	3,5
19	ISZLAM	15,4	1,2	18,3	10,4	4,1	10,4	4,9	5,0	8,5
20	SZIRIA	14,1	0,6	11,4	6,7	2,2	5,7	2,7	3,2	5,3
21	LIBERALIS	13,9	0,2	8,8	4,3	1,2	7,5	1,2	1,5	3,6
22	nyugat_d	22,2	2,5	9,3	10,2	4,4	8,9	5,4	5,9	9,6
23	ISIS	8,2	0,5	10,7	6,6	2,5	6,1	2,7	2,9	5,1

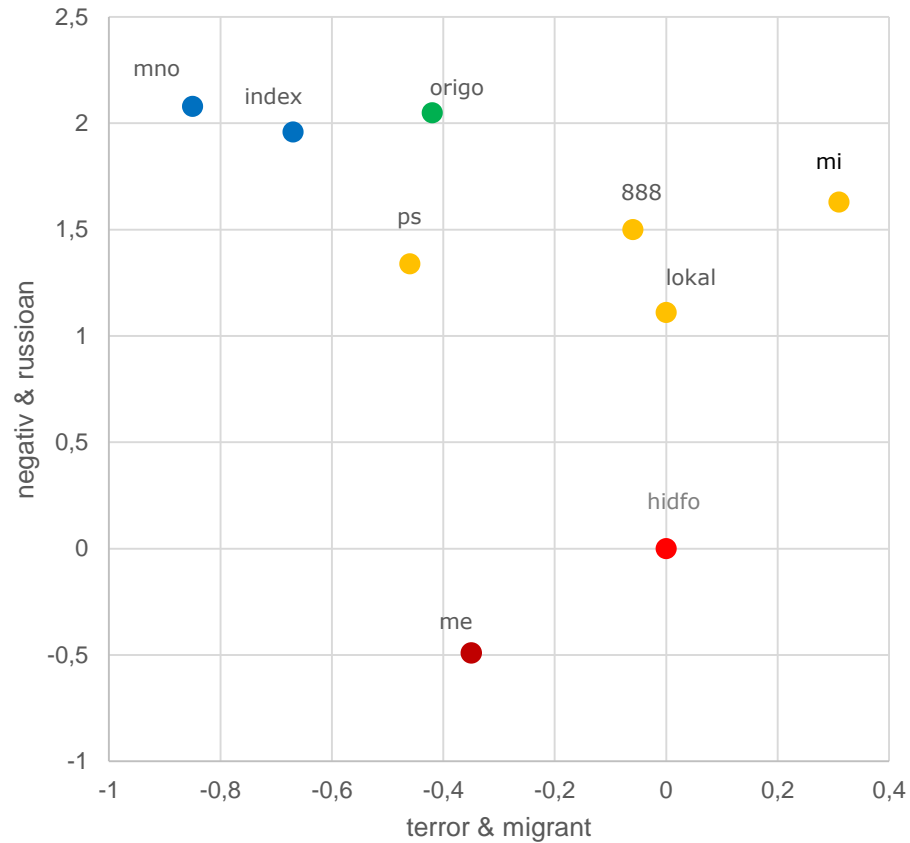
Hasonlóság – RPV

Orosz Propaganda Vektor (RPV): 23 szó és kategória alapján, MDS

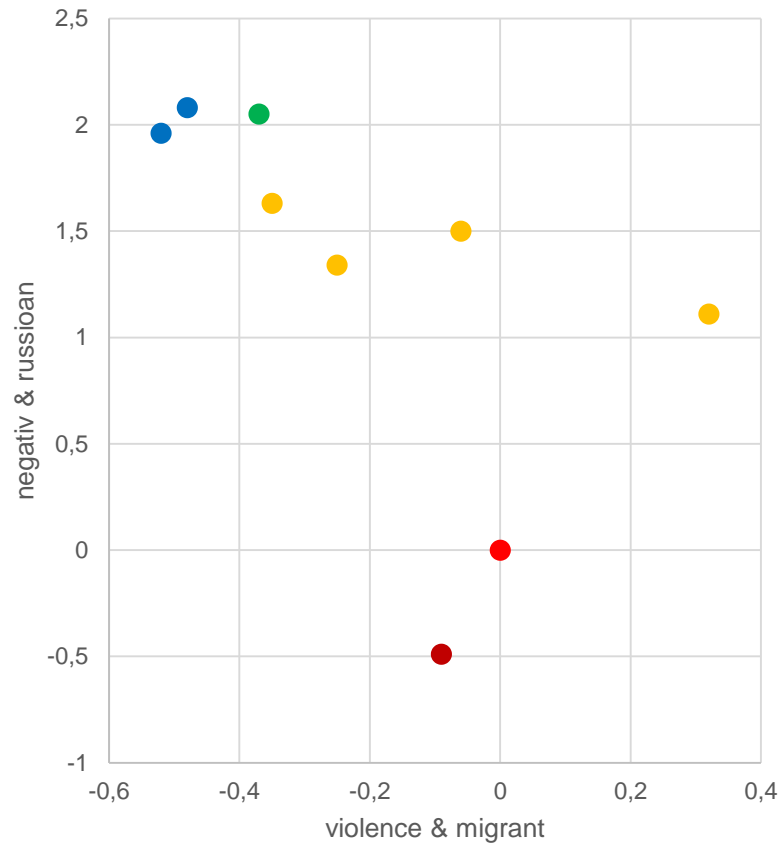
Hasonlóság

NEGATIV & MIGRANTTERROR, Logit becslések koefficiensei alapján

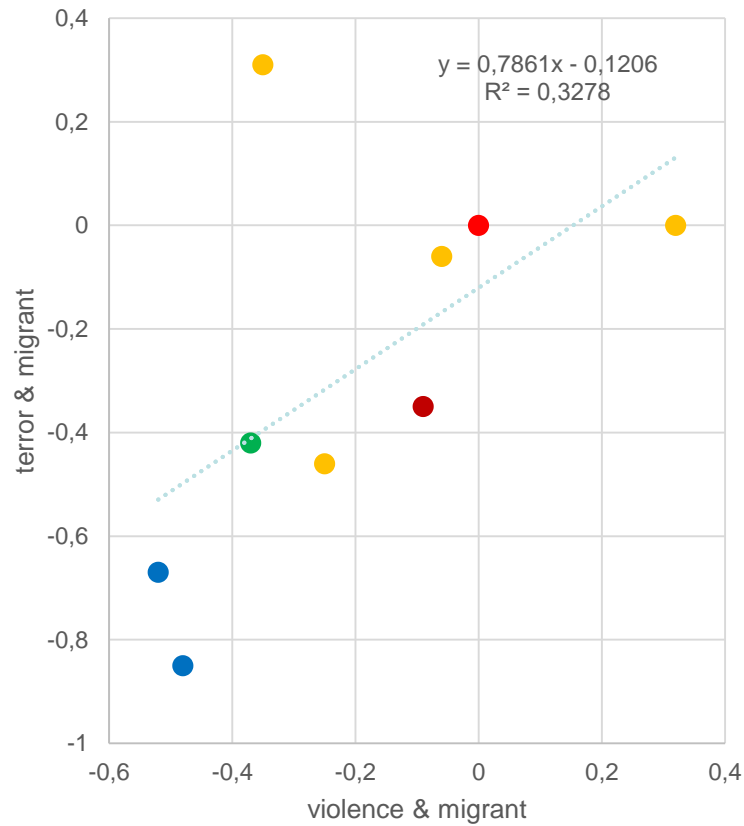
Hasonlóság

NEGATIV & MIGRANTVIOLENCE, Logit becslések koefficiensei alapján

Hasonlóság

MIGRANTTERROR & MIGRANTVIOLENCE, Logit becslések koefficiensei alapján

Milyen messze van Moszkva?

hidfo.ru = Moszkva, logit becslések koefficiensei alapján számított távolságok

Portálok	$d(x, \text{hidfo.ru})$ %	Városok	$d(x, \text{Moszkva})$ km	$d(x, \text{Moszkva})$ %
index.hu	100	Budapest	1480	100
mno.hu	92	Miskolc	1353	91
origo.hu	57	Volgograd	895	60
pestisracok.hu	54	Zsitomír	830	56
magyaridok.hu	48	Csernobil	680	46
mindenegyben.com	37	Penza	541	37
lokal.hu	33	Voronyezs	464	31
888.hu	9	Dubna	112	8
hidfo.hu	0	Moszkva	0	0

Köszönöm a figyelmet!

CRCB Nonprofit kft.

www.crcb.eu